

LANDFILL HARMONIC – ORKESTERN FRÅN SOPTIPPEN

-The world sends us garbage. We send back music.

Filmen följer Recycled Orchestra of Cateura, en orkester av ungdomar som lever vid den enorma soptippen utanför Paraguays huvudstad Asunción. Men då gruppen inte har instrument till alla skapar de dessa av soporna på tippet. När orkesterns historia blir känd för omvärlden hamnar de, under ledning av läraren Favio Chavez, helt plötsligt i strålkastarljuset och får uppträda för fulla hus på världsarenorna.

FILMFAKTA

GENRE: Dokumentär

ÄMNE: Musik, Samhäll-

skunskap, Miljö,

Hållbar utveckling,

Naturkunskap, Slöjd

ÅLDER: Från 13 år (H, Gy)

SPELTID: 82 min

TAL: Spanska

TEXT: Svenska

REGISSÖR: Brad Allgood

LAND: Paraguay

PRODUKTIONSÅR: 2016

ARTIKELNR: ETS5084

Men när en naturkatastrof drabbar deras ort, måste Favio hitta ett sätt att hålla orkestern och gemenskapen intakt och införliva hopp i ungdomarna.

Landfill Harmonic tar upp två viktiga frågor i vår tid; fattigdom och avfallshantering, men är samtidigt en vacker historia om musikens transformativa kraft.

Vi vill visa att kultur är ett grundläggande behov. Att musik kan förändra liv. Och att även om man står med väldigt ogynnsamma förutsättningar, så kan man aldrig sluta drömma. Att inte ha nåt är ingen ursäkt för att inte göra nåt.

– Favio Chavez

LÄROPLANSMÅL (Lgr11 och Lgy11)

Musik 7-9 – Ur det centrala innehållet

- Ljudets och musikens fysiska, tanke- och känslomässiga påverkan på människan. Musikens funktion för att markera identitet och grupptillhörighet i olika kulturer, med fokus på etnicitet och kön.

Eleverna ska ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att:

- analysera och samtala om musikens uttryck i olika sociala, kulturella och historiska sammanhang.

Samhällskunskap 7-9 – Ur det centrala innehållet

- Skillnader mellan människors ekonomiska resurser, makt och inflytande beroende på kön, etnicitet och socioekonomisk bakgrund. Sambanden mellan socioekonomisk bakgrund, utbildning, boende och välfärd. Begreppen jämlikhet och jämställdhet.

Eleverna ska ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att:

- analysera och kritiskt granska lokala, nationella och globala samhällsfrågor ur olika perspektiv,
- uttrycka och värdera olika ståndpunkter i till exempel aktuella samhällsfrågor och argumentera utifrån fakta, värderingar och olika perspektiv,
- reflektera över mänskliga rättigheter samt demokratiska värden, principer, arbetssätt och beslutsprocesser.

Slöjd 7-9 – Ur det centrala innehållet

- Metall, textil och trä, deras kombinationsmöjligheter med varandra och med andra material, till exempel nyproducerade och återanvända material. Hur material kan kombineras med digital teknik.

- Arkitektur, konst och design som inspirationskällor och förebilder vid bearbetning av egna idéer.
- Egen formgivning med hjälp av olika material, färger och former.
- Olika material och hur de produceras utifrån ett hållbarhetsperspektiv.

Naturkunskap Gymnasiet – Ur det centrala innehållet

- Frågor om hållbar utveckling: energi, klimat, ekosystempåverkan, ekosystemtjänster, resursutnyttjande och ekosystemens bärkraft.
- Olika aspekter på hållbar utveckling, till exempel vad gäller konsumtion, resursfördelning, mänskliga rättigheter och jämställdhet.

Eleverna ska ges förutsättningar att utveckla:

2. Kunskaper om naturvetenskapens roll i aktuella samhällsfrågor och i förhållande till hållbar utveckling.
3. Kunskaper om olika livsstilers konsekvenser såväl för den egna hälsan som för folkhälsan och miljön.

Estetiska programmet Gymnasiet

Inriktningen musik ska ge fördjupade kunskaper i musik från olika tider och kulturer. Den ska utveckla elevernas musikutövande och konstnärliga skapande samt förmåga att uppleva och tolka musik ur olika perspektiv.

Hantverksprogrammet Gymnasiet

Inriktningen finsnickeri ska ge kunskaper om och färdigheter i tillverkningsmetoder och hantering av verktyg och maskiner samt kunskaper om material som används inom branschen.

Innan ni startar en diskussion kring filmen är det viktigt att läraren/ledaren går igenom handledningen och tänker på hur man ska hantera diskussionen och svaren.

INNAN NI TITTAR

- Filmen utspelar sig till stor del i Paraguay. Var ligger det? Studera en världskarta tillsammans och notera var landet ligger i förhållande till övriga länder i Sydamerika.
- Vad känner eleverna till om landet sedan tidigare? Rikt eller fattigt land? Huvudstad? Något annat?

DISKUSSIONSFRÅGOR

Diskutera utifrån centrala begrepp

- Vad handlar filmen om? Beskriv filmen med olika nyckelord som ni skriver upp på tavlan. Ringa in de ord som ni tycker är viktigast, prata om vad de betyder och diskutera filmen utifrån dem.

T.ex.

-Musik	-Orkester	-Grupptillhörighet
-Sopor	-Hantverk	-Översvämning
-Hopp	-Uppcyling	-Naturkatastrof
-Erosion	-Fattigdom	-Återvinning
-Vänskap	-Instrument	-Möjligheter

Musikens betydelse

- Diskutera vad ni tror att orkestern och musiken har betytt för de olika personerna i filmen:
 - a) Tania (fiol)
 - b) Favio (orkesterledaren)
 - c) Ada (fiol)
 - d) Esteban (trummor)
 - e) Colá (instrumentbyggaren)

Fattigdom

- På vilka sätt speglar filmen fattigdom?
- Vad tänker och känner ni när ni ser barn som lever och leker på en soptipp?

Sopor

- Vad kan filmen lära oss om sopor och avfallshantering ur ett hållbarhetsperspektiv?

FAKTARUTA

CATEURA

Cateura är namnet på deponin utanför Asunción, skapat 1984 av kommunen. Platsen var från början en lagun, Cateura-lagun, och det är också den som givit deponin sitt namn. Sedan september 2005 tjänar Cateuradeponin som slutförvaring av fast avfall. Återvinnarna kallas för Gancheros, på engelska hookers, eftersom de använder en krok (gancho) för att sortera och ta bort soporna.

Fakta hämtad från wikipedia.se

- Kan filmen inspirera er till något återvinningsprojekt?

CITAT

”Vår bedrift är att stå på scen. Hur vi har spelat är oväsentligt”, säger orkesterledaren Favio till orkestermedlemmarna efter deras första uppträdande. Vad tror ni att han menar med det?

”Musik är ett språk som alla förstår”, säger David Ellefson, basist i Megadeth. Vilka exempel finns i filmen på det?

”Vi vill visa att kultur är ett grundläggande behov[...] Att inte ha något är ingen ursäkt för att inte göra nåt”, säger Favio på en konsert mot slutet av filmen när han presenterar orkestern. Vad menar han tror ni?

SAMMANFATTANDE FRÅGOR

- Vad tror ni att filmmakarna har som syfte med filmen?
- Vad känner ni efter att ha sett filmen? Optimism eller pessimism?
- Vad har ni lärt sig?

FÖRDJUPNINGSUPPGIFT

Uppdrag uppcyling!

Känner eleverna till det engelska begreppet “uppcyling”? Begreppet innebär att man ger ett föremål ett nytt användningsområde.

Låt eleverna testa att skapa nya föremål från återvunnet material (kanske från skolans soprum?). Uppmuntra eleverna att testa att kombinera olika material med varandra och se vart det slutar. Några kanske vill prova att göra något slags musikinstrument? Möjligt samarbete med både musikämnet och bildämnet.